

OLIY TA'LIM SOHASI VAKILLARINING O'ZBEKISTON XALQIGA MUROJAATI

Bundan bir asr muqaddam ona yurtimiz Turkiston o'lkasi taqdiri ziyolilarimizning hayot-mamot masalasiga aylangan paytda buyuk ma'rifatparvar olim Abdurauf Fitrat "**Har bir mamlakatning tolesi va taraqqiyoti yoshlarga qanday ta'lim va tarbiya berilishiga har tomonlama bog'liqdir**", degan ezgu shiorni o'rta tashlagan edi.

O'tgan og'ir va mashaqqatli yillar buyuk kelajakni har tomonlama yetuk va yuksak malakaga ega mutaxassis kadrlar tayyorlamasdan qurish mumkin emasligini tasdiqladi.

Shu bois, mamlakatimizda sog'lom va har qanday illatlardan xoli bo'lgan ta'lim-tarbiya muhitini shakllantirish bugun har birimizning muhim va ustuvor vazifamiz bo'lmog'i lozim.

Bu yo'lda to'siq bo'layotgan muammolarni barataraf etish, ta'lim tizimi sofligi va shaffofligini ta'minlash, ayniqsa, uning obro'siga putur yetkazayotgan **korruptsiyani bartaraf etish** kechiktirib bo'lmaydigan vazifamiz hisoblanadi.

Ma'lumki, Sharqda o'qituvchi, ustoz hamisha donishmandlik, axloqiy poklik, halollik ramzi bo'lib kelgan. Taassufki, ayrim tamagir, ta'limga tasodifan kirib qolgan, o'z manfaatini xalq manfaatidan ustun qo'yadigan kimsalar tufayli ta'lim muassasalari xalq nazarida ma'lum darajada obro'sizlandi.

Ilmni har doim hamma narsadan ustun qo'yib kelgan, nopok ishlardan xazar qilgan, ma'naviyati va madaniyati yuksak bo'lgan o'zbek xalqi uchun korruptsiya mutlaqo yarashmaydigan illatdir.

Ayniqsa, endigina hayot yo'llarida qadam tashlayotgan, beg'ubor qalbi, musaffo ko'zlari-la o'z kelajagiga ishonch bilan boqib turgan yosh yigit-qizlarni korruptsiya domiga tortish bu – **eng mudhish jinoyat sanaladi**.

Shu bois, O'zbekistonda taraqqiyotimizning yangi bosqichida bu illatga qarshi kurashning eng samarali usullarini mujassam etgan kompleks yondashuvga **Davlatimiz rahbari tomonidan asos solinganini** alohida e'tirof etish zarur.

Ayniqsa, 2017–2021 yillarda O'zbekistonni rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha **Harakatlar strategiyasi** o'zining tub mohiyati bilan aynan korruptsiyani tag-tomiri bilan yo'q qilishga

qaratilgan tarixiy hujjat bo'ldi.

Shuningdek, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.Mirziyoevning joriy yil 27 maydagi **"O'zbekiston Respublikasida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"**gi Farmonida ta'lim sohasini **"korrupsiyasiz soha"**ga aylantirish g'oyat dolzarb vazifa etib belgilandi.

Farmonga ko'ra, 2019-yil 1-avgustdan boshlab eksperiment tariqasida aynan **oliy ta'lim** sohasida **"korrupsiyasiz soha"** loyihasini amalga oshirish belgilab qo'yilganida chuqur ma'no bor. Chunki, mamlakatda kechayotgan **har qanday islohotning muvaffaqiyati birinchi navbatda ta'limga bog'liq.**

Shu bois, Prezidentimizning joriy yil 24 va 28 may kunlari oliy ta'lim muassasalari rahbarlari, professor-o'qituvchilar va ilm-fan sohasi vakillari bilan bo'lgan uchrashuvlari chog'ida o'quv dargohlarida uchrab turgan tamagirlik bilan bog'liq holatlar chuqur tahlil qilinib, bu illat qattiq qoralandi. Korrupsiya ta'lim-tarbiya tizimi uchun eng katta xavf va birinchi raqamli dushman sifatida e'tirof etildi.

Hurmatli vatandoshlar!

Mamlakatimizda barcha jabhalarda amalga oshirilayotgan keng ko'lamli islohotlar ta'lim sifatini tubdan takomillashtirish, bilim maskanlarining moddiy-texnik bazasini mustahkamlash, yoshlarni oliy ta'limga keng jalb qilish kabi ishlarda o'zining yorqin ifodasini topmoqda.

Hududlarda yangi oliy ta'lim muassasalarining tashkil etilishi, kadrlar tayyorlashning zamonaviy ta'lim yo'nalishlari, mutaxassisliklari hamda sirtqi va kechki bo'limlarning ochilishi, oliy ta'lim muassasalariga qabul kvotalarining oshirilishi mazkur yo'nalishdagi muhim islohotlar hisoblanadi.

Respublikamizdagi oliy ta'lim muassasalari soni **77** tadan **110** taga yetdi, ulardan **19** tasi xorijiy oliy ta'lim muassasalarining filiallari hisoblanadi. **So'nggi ikki yilda 12** ta xorijiy oliy ta'lim muassasasi filiallari tashkil etildi (AQSH – 1, Rossiya – 5, Janubiy Koreya – 3, Latviya – 1, Hindiston – 2).

Birgina 2018/2019 o'quv yilida **20** ta oliy ta'lim muassasasida **10** ta xorijiy davlatning yetakchi oliy ta'lim muassasalari bilan hamkorlikda **33** ta ta'lim yo'nalishi va **14** ta mutaxassislik bo'yicha **qo'shma ta'lim dasturi** asosida kadrlar tayyorlash yo'lga qo'yildi.

Iqtisodiyotning real sektorlarida mavjud ehtiyojdan kelib chiqqan holda joriy o'quv yilidan boshlab **66 ta** zamonaviy ta'lim yo'nalishi va **48 ta** magistratura mutaxassisligi bo'yicha kadrlar tayyorlash yo'lga

qo'yilishi farzandlarimiz uchun keng imkoniyatlar eshigini ochmoqda.

Oliy ta'limga davlat byudjetidan 2018 yilda **878,8 mlrd.** so'm ajratilgan bo'lsa, 2019 yilda bu ko'rsatkich **1 trln. 288 mlrd.** so'mga yetdi yoki **1,5** baravarga ko'paydi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 11-iyuldagi oliy va o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi tizimini tubdan takomillashtirish, sohada davlat boshqaruvi samaradorligini yanada oshirishga qaratilgan Farmoni

va Qarori oliy ta'lim sohasi uchun tarixiy voqea bo'ldi. Ularda oliy ta'lim muassasalarini bosqichma-bosqich o'zini o'zi moliyalashtirish tizimiga o'tkazish, shuningdek rektorlarga talabalarni to'lov-kontrakt asosida o'qishga qabul qilish parametrlarini belgilash, yangi bakalavriat ta'lim yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklarini ochish kabi vakolatlarni berish nazarda tutilgan. Bu o'z navbatida oliy ta'lim muassasalari rahbarlarining mustaqilligini oshirish bilan birga, rektorlarga juda katta mas'uliyat yuklaydi.

Ammo, tan olishimiz kerak, guruch kurmaksiz bo'lmaganidek, tizimda mas'ul xodimlar o'rtasida korrupsiya bilan bog'liq holatlar yo'qolmagan.

Ana shu kabi holatlarni ham bartaraf etib, tizimni korrupsiyadan xoli sohaga aylantirishga qaratilgan chora-tadbirlar rejasi ishlab chiqilib, taqdim etildi.

Muhtaram professor-o'qituvchilar!

Dunyodagi eng sharafli kasb egalari sanalgan aziz ustozlar, murabbiylar!

Bugun islohotlar o'zining hal qiluvchi eng yuqori bosqichiga ko'tarilgan bir paytda **ulug' bobolarimiz – Buxoriylar, Xorazmiylar, Samarqandiylar, Nasafiylar, Termiziylar, Farg'oniylar, Shoshiylardan meros bo'lib qolgan halollik va poklikni shior qilib, farzandlarimizga ilm-fan sirlarini o'rgatishda munosib avlod bo'laylik!**

Muhtaram Prezidentimiz bizning ishlashimiz, yaxshi yashashimiz, dunyoga chiqishimiz uchun cheksiz shart-sharoitlarni yaratib bermoqda. Bir-biridan muhtasham qilib qurilayotgan zamonaviy ilm-fan dargohlari **biz va bolalarimiz uchundir.** Ularga korrupsiyaning suvarakdek o'rmalab kirishiga aslo yo'l qo'ymaylik. O'z bilimi va kuchiga astoydil ishongan farzandlarimizning ilm sirlarini o'rganishlari uchun tayanch bo'laylik.

Bugun oliy ta'lim tizimiga juda katta e'tibor ko'rsatilayotgan bir paytda yoshlarning vatanparvar, yurtga sadoqatli va har jihatdan barkamol bo'lib voyaga yetishiga tahdid solayotgan korrupsiyaga

qarshi birgalikda kurashaylik!

Aziz yurtdoshlar!

Yuqoridagilar bilan bir qatorda, biz – O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimining barcha rahbar va xodimlari "Ta'lim to'g'risida"gi Qonun va O'zbekistonni rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasi ijrosini samarali ta'minlashda oliy ta'lim sohasidagi islohotlarning o'ta muhim ahamiyatini va dolzarbligini to'liq anglagan holda:

birinchidan, oliy ta'lim muassasalarida tajribali, halol va pok vijdonli, mas'uliyatli professor-o'qituvchi va xodimlardan shakllantirib, ularning vazifalarini aniq belgilab beramiz;

ikkinchidan, abituriyentlarning oliy o'quv yurtlariga qabul qilish jarayoniga, kasbiy (ijodiy) imtihonlarni o'tkazishga, talabalar bilimni baholashga hamda o'qishini ko'chirish yoki qayta tiklashga ruxsat etilgan fuqarolarning o'qishlarini boshlashi uchun turli xil sunhiy to'siqlarga, fuqarolardan har xil noqonuniy to'lov undirilishiga yo'l qo'yilmasligiga ko'maklashadigan "Jamoatchilik kengashi"ni tashkil etib, adolat va shaffoflikni ta'minlaymiz;

uchinchidan, talabalarning o'qishni ko'chirish va qayta tiklash to'g'risidagi arizalarini qabul qilish jarayonida murojaatni rad etish, ortiqcha hujjatlar talab qilish holatlarining oldi olinishini, shuningdek, fuqarolarning arizalarini o'z vaqtida ko'rib chiqilishi hamda ortiqcha ovoragarchiliklarga yo'l qo'yilmasligini ta'minlab beramiz;

to'rtinchidan, professor-o'qituvchi va talaba o'rtasidagi byurokratik to'siqlarga yo'l qo'yimaslik choralari ko'rib, ularning faoliyatini doimiy tahlil qilib boramiz, baholash mezonidagi shaffoflikni kuchaytirib, adolat ularning bilimni baholashda asosiy indikator bo'lishini belgilovchi choralarni ko'ramiz;

beshinchidan, oliy ta'lim muassasalarini moliyalashtirishning (*davlat byudjeti, shu jumladan, markazlashtirilgan mablag'lar hisobidan, o'qitishning to'lov kontrakt shakli, rivojlantirish jamg'armasi va grant mablag'lari hisobidan*) amaldagi mehyoriy-huquqiy hujjatlariga rioya qilinishini, xarajatlar smetalarini shakllantirish tartibiga amal qilish

va ichki moliyaviy taftish ishlari takomillashtirilishini, ushbu jarayonda korrupsiyaga oid holatlarni o'z vaqtida aniqlash va bartaraf etilishini qat'iy nazoratga olamiz;

oltinchidan, kadrlarni qayta tayyorlash, ularning malakasini oshirish, ilmiy-tadqiqot ishlarini tayyorlash va tatbiq etish, nazorat-

monitoring, xodimlarni ishga qabul qilish va lavozimini ko'tarish, ta'lim muassasalarini maqsadli o'rganish kabi masalalar bilan bog'liq barcha ishlarda korrupsiyaning oldini olish va shaffoflikni ta'minlashga jiddiy e'tibor qaratamiz;

yettinchidan, tizimda korrupsiyaning oldini olish va barcha jarayonlarda shaffoflikni ta'minlashga qaratilgan targ'ibot-tashviqot, tushuntirish ishlari hamda ma'naviy-ma'rifiy va tashkiliy tadbirlar (*o'rganishlar, ijtimoiy so'rovlar, tanlovlar va boshqalar*) tashkil etib boramiz.

Chunki, muhtaram Prezidentimiz tomonidan o'qishga adolatli yo'l bilan kirishning tashkiliy-huquqiy jihatlari to'la yaratib berildi. Faqat unga qat'iy amal qilish qoldi, xolos. Eng to'g'ri yo'l – bilim yo'li, adolat yo'lidir! Adolat esa o'zaro hamjihatlik va birlikdadir.

Biz, oliy ta'lim tizimi rahbarlari, ko'p sonli rektorlar, professor-o'qituvchilar va jamoatchilik vakillari bilan birgalikda korrupsiyaga qarshi kurashib, farzandlarimizning kelajagi va Vatanimiz taraqqiyoti yo'lida sidqidildan xizmat qilishga va'da beramiz.

O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim muassasalari rektorlari, Oliy va o'rta maxsus ta'lim vaziri

Toshkent shahri, 2019-yil 17-iyul

Odilov Otabek

Institut matbuot va axborot xizmati xodimi